C/2024/6738

26.11.2024

P9_TA(2024)0094

Euroopan keskuspankin vuosikertomus 2023

Euroopan parlamentin päätöslauselma 27. helmikuuta 2024 Euroopan keskuspankin vuosikertomuksesta 2023 (2023/2064(INI))

(C/2024/6738)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan keskuspankin (EKP) vuosikertomuksen 2022,

— ottaa huomioon EKP:n 25. toukokuuta 2023 antaman palautteen parlamentin päätöslauselmassaan EKP:n vuosikertomuksesta 2021 esittämään näkemykseen,

— ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) ja EKP:n perussäännön ja erityisesti sen 15 ja 21 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 123 artiklan, 127 artiklan 1 ja 2 kohdan, 130 artiklan ja 284 artiklan 3 kohdan,

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 ja 119 artiklan,

— ottaa huomioon 15. kesäkuuta 2023 julkaistut eurojärjestelmän asiantuntijoiden euroaluetta koskevat makrotaloudelliset arviot sekä EKP:n neuvoston päätökset,

— ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan ja EKP:n pääjohtajan Christine Lagarden 20. maaliskuuta 2023 ja 5. kesäkuuta 2023 käymät rahapolitiikkaa koskevat vuoropuhelut,

— ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2023 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisen euron käyttöönotosta (COM(2023)0369),

— ottaa huomioon 1. kesäkuuta 2023 tekemänsä päätöksen Euroopan parlamentin ja Euroopan keskuspankin välisistä kirjeenvaihtona tehtävistä järjestelyistä vuorovaikutuskäytäntöjen jäsentämiseksi keskuspankkitoiminnan alalla ([1]),

— ottaa huomioon 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Venäjän Ukrainassa käymän sodan sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista EU:hun – EU:n toimintavalmiuksien vahvistaminen ([2]),

— ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin sopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 142 artiklan 1 kohdan,

— ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0412/2023),

A. ottaa huomioon, että kesäkuussa 2023 julkaistujen eurojärjestelmän asiantuntijoiden euroaluetta koskevien makrotaloudellisten arvioiden mukaan euroalueen talouden kasvun odotetaan hidastuvan vuoden 2022 3,5 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2023 ennen kuin se nousee uudelleen 1,5 prosenttiin vuonna 2024; ottaa huomioon, että Eurostatin pikaennusteen mukaan euroalue kasvoi vuonna 2023 vain 0,6 prosenttia; ottaa huomioon, että kasvuluvut ovat heikoimmat sitten vuoden 2020 taantuman;

B. ottaa huomioon, että syyskuussa 2023 julkaistujen eurojärjestelmän asiantuntijoiden euroaluetta koskevien makrotaloudellisten arvioiden mukaan kuluttajahintainflaation odotetaan olevan keskimäärin 5,6 prosenttia vuonna 2023, 3,2 prosenttia vuonna 2024 ja 2,1 prosenttia vuonna 2025 energian hintojen laskusta ja tarjonnan pullonkaulojen helpottumisesta huolimatta; ottaa huomioon, että pohjainflaatio on ollut sitkeämpää ja se nousi 5,5 prosenttiin kesäkuussa 2023 ja laski sen jälkeen 4,2 prosenttiin syyskuussa 2023; ottaa huomioon, että pohjainflaation ennustetaan ylittävän kuluttajahintainflaation lyhyellä aikavälillä ja pysyvän sen yläpuolella alkuvuoteen 2024 saakka, mihin on syynä pääasiassa palkkojen voimakas nousu;

([1]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0214.
([2]) EUVL C 479, 16.12.2022, s. 75.

C. ottaa huomioon, että viitekoron kymmenellä perättäisellä korotuksella on erityisen haitallisia vaikutuksia kotitalouksien, mikroyritysten ja pk-yritysten vakavaraisuuteen maissa, joissa käytetään pääasiassa vaihtuvakorkoisia malleja;

D. ottaa huomioon, että komission vuoden 2023 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämän ennustetaan supistuvan 3,1 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuonna 2023 ja 2,4 prosenttiin vuonna 2024; ottaa huomioon, että julkinen velka suhteessa BKT:hen pieneni euroalueella vuoden 2022 95,0 prosentista 91,2 prosenttiin vuonna 2023 ja EU27:ssä vuoden 2022 87,4 prosentista 83,7 prosenttiin vuonna 2023; toteaa, että tämä on edelleen perussopimuksen mukaisten viitearvojen yläpuolella; ottaa huomioon, että julkinen velka ja alijäämä vaihtelevat suuresti jäsenvaltioiden välillä;

E. ottaa huomioon, että EKP on poliittisesti riippumaton, mikä merkitsee, että sen enempää EU:n toimielimet ja virastot kuin jäsenvaltioiden hallituksetkaan eivät saisi pyrkiä vaikuttamaan siihen; toteaa, että tämä riippumattomuus edellyttää, että EKP pidättyy tekemästä poliittisia päätöksiä;

F. ottaa huomioon, että komissio on todennut, että vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen sekä niihin liittyviin politiikkatavoitteisiin tarvitaan yksityisiä ja julkisia lisäinvestointeja vuoteen 2030 asti lähes 650 miljardia euroa vuodessa ([3]);

G. ottaa huomioon, että EKP:n ensisijaisena tavoitteena on säilyttää hintavakaus, jonka se on määritellyt symmetriseksi 2 prosentin inflaatioksi keskipitkällä aikavälillä;

H. ottaa huomioon, että EKP:n olisi myös tuettava yleistä talouspolitiikkaa EU:ssa osallistuakseen SEU 3 artiklassa määriteltyjen EU:n tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hintatason vakauden ensisijaista tavoitetta;

I. ottaa huomioon, että SEUT 123 artiklassa ja EKPJ:n ja EKP:n perussäännön 21 artiklassa kielletään julkisen sektorin keskuspankkirahoitus;

J. ottaa huomioon, että EKP on vastuuvelvollinen parlamentille, joka on EU:n kansalaisia edustava toimielin;

Yleiskatsaus

1. muistuttaa, että SEUT 127 artiklassa määrätään, että ”Euroopan keskuspankkijärjestelmän, jäljempänä ’EKPJ’, ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. EKPJ tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa osallistuakseen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hintatason vakauden tavoitetta. EKPJ toimii sellaiseen vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti, joka suosii voimavarojen tehokasta kohdentamista, ja se noudattaa sopimuksen 119 artiklassa määrättyjä periaatteita”;

2. muistuttaa SEUT 130 artiklassa vahvistetusta EKP:n sääntömääräisestä riippumattomuudesta ja korostaa lisäksi, että tätä riippumattomuutta olisi aina täydennettävä vastaavalla vastuuvelvollisuuden tasolla;

3. pitää huolestuttava sitä, että jos EKP ei onnistu saamaan inflaatiota tavoitetasolle oikea-aikaisesti samalla kun se nostaa rahoituskustannuksia euroalueella erityisesti kansalaisten ja yritysten kannalta, EKP saattaa menettää uskottavuutensa;

4. pitää erittäin huolestuttavana korkealla pysyttelevää inflaatiota, erityisesti pohjainflaatiota, ja sen haitallisia vaikutuksia kilpailukykyyn, investointeihin, työpaikkojen luomiseen ja kuluttajien ostovoimaan, mikä vaikuttaa erityisesti niihin, joilla on kiinteät tai rajalliset tulot; kehottaa EKP:tä toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet inflaatioasteen alentamiseksi tehtävänsä mukaisesti; muistuttaa, että tällainen tilanne aiheuttaa taloudellista epävarmuutta ja lisää kansalaisten elinkustannuksia; korostaa, että tämä voi johtaa lisääntyneisiin inflaatio-odotuksiin, mikä ylläpitää hintojen nousun kierrettä ja heikentää talouden vakautta; toteaa, että määrälliset inflaatiotavoitteet on saavutettava keskipitkällä aikavälillä; kehottaa EKP:tä antamaan enemmän tietoja neutraalin korkotason seurannasta ja asettamisesta;

([3]) Euroopan komissio (2021). EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään.

5. panee merkille jäsenvaltioiden erilaiset velkatasot, julkisen talouden alijäämät ja julkisten investointien tasot sekä mahdolliset riskit ja ongelmat, joita tämä aiheuttaa talouden vakaudelle, sijoittajien luottamukselle, talouskasvulle ja pitkän aikavälin vauraudelle; pitää valitettavana, ettei kilpailukyvyn ja julkisten investointien uudistamiseksi toteutettu riittävästi toimia, vaikka korot olivat alhaiset; korostaa pitävänsä erityisen huolestuttavana korkojen noususta johtuvaa velkarahoituksen kustannusten nousua erityisesti valtionvelan tapauksessa; muistuttaa, että on ratkaisevan tärkeää puuttua vastuullisesti julkisen talouden alijäämään ja julkiseen velkaan, jotta vältetään nykyiseen inflaatioon liittyvät riskit vakaan talouden ja kestävän kasvun säilyttämiseksi; vaatii pikaisia tuloksia EU:n talouden ohjausjärjestelmää koskevien sääntöjen tarkistamisesta annetuista komission lainsäädäntöehdotuksista; suhtautuu myönteisesti EKP:n lausuntoon asiasta; huomauttaa, että ekspansiivinen finanssipolitiikka voisi toimia EKP:n rahapolitiikan kiristämistä vastaan;

6. tuomitsee meneillään olevan Venäjän provosoimattoman hyökkäyksen Ukrainaa vastaan ja siitä johtuvien tarjontapuolen häiriöiden jatkumisen; on huolissaan sen jatkuvista, ennakoimattomista ja vakavista vaikutuksista Euroopan talouteen ja yhteiskuntaan, erityisesti kaikkein altteimpiin ja haavoittuvimpiin ryhmiin, kuten pienituloisiin kotitalouksiin sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (pk-yritykset); suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti REPowerEU-suunnitelman sisällyttämiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmiin, jotta vähennetään energiariippuvuutta Venäjästä, tuetaan strategista riippumattomuutta ja korjataan tarjontapuolen häiriöt;

7. korostaa, että EU:n kilpailukykyyn ja euron kansainväliseen rooliin kohdistuvat uhkat eivät johdu ainoastaan korkealla pysyttelevästä inflaatiosta, Ukrainassa meneillään olevasta sodasta ja jäsenvaltioiden erilaisista valtionvelan tasoista, vaan myös euroalueen institutionaalisesta rakenteesta, sääntelyn yhä raskaammista kustannuksista, maailmankaupan yhä kasvavasta pirstaloitumisesta ja protektionistisista politiikkatoimista johtuvasta uhkaavasta tukikilpailusta valtioiden välillä; kehottaa EKP:tä tarkastelemaan euron kansainvälisen aseman vahvistamista sen houkuttelevuuden lisäämiseksi varantovaluuttana;

8. yhtyy pääjohtaja Lagarden varoitukseen siitä, että finanssipoliittisen tuen olisi oltava tilapäistä, kohdennettua ja räätälöityä eikä se saisi toimia rahapolitiikan tehtävää vastaan; kehottaa jäsenvaltioita mukauttamaan finanssipolitiikkansa EKP:n rahapolitiikan yleistavoitteeseen; muistuttaa, että talous- ja rahaliitto edellyttää, että jäsenvaltioiden finanssipolitiikka on terveellä pohjalla, jotta pystytään vastaamaan ulkoisiin häiriöihin; kehottaa keskittymään finanssipoliittisissa toimissa tuottaviin investointeihin ja uudistuksiin; huomauttaa, että hallitukset, kuten komissiokin, voivat tukea kansalaisia ja teollisuutta paitsi finanssipoliittisin toimenpitein myös keskittymällä kasvua edistäviin ja sosiaalisesti tasapainoisiin uudistuksiin sekä infrastruktuuriin tehtäviin julkisiin ja yksityisiin investointeihin; panee kuitenkin merkille, että euroalueen rakenne perustuu nykyäänkin rahapoliittista valta-asemaa koskevaan olettamaan; toteaa, että korkea inflaatiotaso edellyttää kaikkien EU:n toimielinten ja kansallisten viranomaisten vahvaa sitoutumista, jotta inflaatiokriisin taloudellisiin ja sosiaalisiin seurauksiin voidaan puuttua;

9. toteaa, että EKP:n rahapolitiikkaan, jolla pyritään sen ensisijaisen tehtävän toteuttamiseen, sovelletaan suhteellisuusarviointia; toteaa, että suhteellisuusarvioinnissa otetaan huomioon rahapoliittisten toimenpiteiden vaikutus laajempaan talouteen ja talouspolitiikkaan; korostaa, että jos EKP:llä on mahdollisuus valita hintavakautta yhtä hyvin edistävien eri toimintapolitiikkojen välillä, sen on valittava ne, jotka tukevat parhaiten EU:n yleistä talouspolitiikkaa;

10. on tyytyväinen EKP:n pitkäaikaiseen tukeen talous- ja rahaliiton, pankkiunionin ja pääomamarkkinaunionin hyvin valmistellulle loppuun saattamiselle; muistuttaa, että tämä lisäisi riskien hajauttamista rahaliiton sisällä ja parantaisi sen rahoitusvakautta sekä edistäisi EU:n taloudellista ja sosiaalista elpymistä, vähentäisi riippuvuutta pankkilainoista ja lisäisi kilpailua Aasian ja Amerikan markkinoiden kanssa; muistuttaa, että eteneminen pankkiunionin ja pääomamarkkinaunionin toteuttamisessa edellyttää selkeää poliittista tahtoa; panee merkille EKP:n tuen täysimittaisen eurooppalaisen talletussuojajärjestelmän perustamiselle; toteaa, että riskien jakaminen ja vähentäminen liittyvät toisiinsa ja että rahoituslaitosten suojajärjestelmillä on keskeinen rooli jäsenlaitosten suojelussa ja vakauttamisessa; kehottaa EKP:tä seuraamaan järjestämättömien lainojen tilannetta;

11. korostaa pk-yritysten keskeistä roolia EU:n taloudessa sekä taloudellisessa ja sosiaalisessa lähentymisessä ja työpaikkojen luomisessa; on erityisen huolestunut siitä, miten covid-19-pandemia ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota vaikuttavat pk-yrityksiin; toteaa jälleen, että on poistettava byrokraattiset esteet, jotka vaikeuttavat rajat ylittävien sijoitusten tekemistä EU:ssa, kevennettävä pk-yritysten verotaakkaa suuryrityksiin verrattuna, yksinkertaistettava oikeudellisia kehyksiä pääoman houkuttelemiseksi, helpotettava pk-yritysten pääsyä rahoitusmarkkinoille ja edistettävä finanssiosaamista kansalaisten keskuudessa, jotta heillä olisi enemmän tietoa sijoitusten hyödyistä;

Rahapolitiikka

12. panee merkille, että kuluttajahintainflaatio on hidastunut vuoden 2022 8,4 prosentista 5,2 prosenttiin vuonna 2023, mikä johtuu pääasiassa energian hintojen laskusta ja tarjonnan pullonkaulojen helpottumisesta; panee kuitenkin merkille, että inflaatio on edelleen selvästi yli 2 prosentin tavoitetason; panee merkille EKP:n ennusteen, jonka mukaan se on 2,1 prosenttia vuonna 2025; pitää huolestuttavana kerrannaisvaikutuksia, yritysten ja kotitalouksien inflaatio-odotusten irtoamista tavoitetasosta ja mahdollista hinta-palkka-kierrettä, kun inflaatio-odotukset ja siten palkat nousevat yleisesti, ja korostaa tarvetta ottaa huomioon sen vaikutukset kasvuun ja työllisyyteen;

13. panee merkille, että korkea inflaatiotaso vaikuttaa suhteettomasti pienituloisiin kotitalouksiin, jotka käyttävät suuremman osan budjetistaan välttämättömyystarvikkeisiin; korostaa, että inflaation palauttaminen tavoitetasolleen on siksi tärkeää myös sosiaalisen yhteenkuuluvuuden säilyttämisen kannalta;

14. ilmaisee tyytymättömyytensä jatkuvasti korkeaan pohjainflaatioon, vaikka se on nyt hidastunut useiden kuukausien ajan; panee merkille, että inflaatio alkoi alun perin kiihtyä tarjonnan pullonkaulojen vuoksi; toteaa, että palkkojen nousun odotetaan kiihtyvän inflaation kompensoinnin ja työmarkkinoiden tiukan tilanteen vuoksi;

15. huomauttaa, että inflaatio alkoi kiihtyä tavoitetason yläpuolelle jo heinäkuussa 2021 tarjonnan pullonkaulojen vuoksi eli ennen Venäjän täysimittaista provosoimatonta ja laitonta hyökkäystä Ukrainaa vastaan, joka pahensi inflaatiopainetta; panee kuitenkin merkille, että EKP alkoi puuttua inflaatioon vasta kesäkuussa 2022, vaikka covid-19-kriisi osoitti, että se pystyy toimimaan ripeästi; panee merkille, että muut keskuspankit toimivat nopeammin; toteaa, että EKP:n olisi toimittava nopeasti täyttäen tehtävänsä, jonka mukaan sen on perustettava kaikki päätöksensä taloudellisiin ja rahoituksellisiin indikaattoreihin; katsoo, että nopeampi vastaus olisi voinut vaikuttaa aiemmin hintakehitykseen estämällä 10,6 prosentin huippulukeman, joka saavutettiin lokakuussa 2022;

16. kehottaa EKP:tä jatkamaan tarjonnan ja kysynnän suhteesta johtuvan inflaation pitkittymisen analysointia;

17. tukee täysin pääjohtaja Lagarden lausuntoa, jonka mukaan inflaatiota torjutaan niin kauan kuin se on tarpeen, ja korostaa samalla, että rahapolitiikan normalisointi voidaan toteuttaa finanssi-, raha- ja rakennepolitiikkojen yhdistelmällä; panee tyytyväisenä merkille pääjohtaja Lagarden vaatimuksen nöyryydestä ja EKP:n mallien säännöllisestä päivittämisestä; kehottaa kuitenkin EKP:tä tarkastelemaan perinpohjaisesti mallejaan ja niiden roolia sen päätöksenteossa ja parantamaan niitä mallien viime vuosien odotettua huonomman suorituskyvyn valossa, jotta niitä voidaan mukauttaa uusiin talouden suuntauksiin ja suuntauksiin EU:n ja maailmanlaajuisilla rahoitusmarkkinoilla, ottaen samalla huomioon meneillään olevista ja aiemmista kriiseistä saadut kokemukset ja rahapoliittiselle päätöksenteolle asetetut haasteet;

18. muistuttaa, että hintavakautta ei ole läheskään saavutettu; panee merkille, että symmetrinen inflaatiotavoite on 2 prosenttia keskipitkällä aikavälillä; panee merkille, että inflaatio on kymmenen viime vuoden aikana ollut joko selvästi tämän tavoitetason alapuolella tai huomattavasti sen yläpuolella; panee myös merkille, että inflaatio on laskusuunnassa ja lähellä EKP:n keskipitkän aikavälin tavoitetta;

19. kehottaa EKP:tä määrittelemään paremmin ”keskipitkän aikavälin” merkityksen ja tarkastelemaan laadullisempaa lähestymistapaa hintavakauteen säilyttäen tarvittavan marginaalin, jotta voidaan hyödyntää hintavakauden etuja, samalla kun tarjotaan tarvittavaa marginaalia deflaatioriskin vähentämiseksi;

20. tukee EKP:n päätöstä supistaa omaisuuserien osto-ohjelmiaan, koska markkinoilla on ylimääräistä likviditeettiä; panee kuitenkin merkille, että EKP aikoo edelleen sijoittaa pandemiaan liittyvässä poikkeustilanteessa toteutettavan osto-ohjelman (PEPP-ohjelman) mukaisesti ostettujen erääntyvien arvopapereiden pääomamaksut uudelleen ainakin vuoden 2024 loppuun asti; panee merkille EKP:n ilmoituksen irtautua hiilestä yritysjoukkovelkakirjojen hallussapidossa, vaikka suuntaaminen heikentää tehokkuutta, kun uudelleeninvestointeja ei tehdä; korostaa vakuuksien laadun merkitystä;

21. toteaa, että markkinaneutraaliuden käsite liittyy vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteeseen; kunnioittaa EKP:n riippumattomuutta, mutta kehottaa sitä puuttumaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja varmistamaan resurssien tehokkaan kohdentamisen pitkällä aikavälillä pysyen samalla mahdollisimman epäpoliittisena ja noudattaen useissa tapauksissa markkinaneutraaliutta; korostaa, että tällaisia päätöksiä ei pidä tehdä EKP:n ensisijaisen tavoitteen saavuttamisen kustannuksella;

22. toteaa, että vuosikymmeniä kestäneiden ali-investointien jälkeen tarvitaan julkisia ja yksityisiä investointeja, jotta voidaan vähentää tarjontapuolen inflaatiodynamiikkaa ja parantaa kestävää kasvupotentiaalia;

23. korostaa, että tasainen rahapolitiikan välittyminen on olennaisen tärkeä hintavakautta koskevan EKP:n tehtävän täyttämiseksi; korostaa, että valtionlainojen korkojen liialliset erot lisäävät luottoehtojen epäjohdonmukaisuutta yhtenäiseen rahapolitiikan välittymiseen nähden ja vaikeuttavat julkisen velan vähentämistä huomattavasti; panee tässä yhteydessä merkille, että on otettu käyttöön väline rahapolitiikan välittymisen turvaamiseksi (Transmission Protection Instrument), jolla tuetaan tehokasta rahapolitiikan välittymistä koko euroalueella;

Toissijainen tehtävä

24. muistuttaa, että SEUT 127 artiklassa edellytetään, että EKP tukee SEU 3 artiklassa määrättyä unionin yleistä talouspolitiikkaa tehtävänsä puitteissa siltä osin kuin se ei rajoita hintavakauden tavoitetta; huomauttaa, että EKP:n tavoitteiden välillä on selkeä hierarkia; muistuttaa, että vihreä ja digitaalinen siirtymä kuuluvat EU:n yhteisiin prioriteetteihin;

25. ilmaisee vakavan huolensa äskettäisistä tiedotusvälineiden raporteista, joiden mukaan toimintapolitiikkojen ns. viherryttäminen EKP:ssä on ollut poliittisesti puolueellista; palauttaa mieliin, että EKP:n hintavakautta koskevaan tehtävään keskittyminen on ensiarvoisen tärkeää toimielimen lahjomattomuuden ja yleisen tuen kannalta; panee merkille moniarvoisuuden merkityksen EKP:n institutionaaliselle kulttuurille; kehottaa EKP:tä tutkimaan kaikki ideologisia ennakkoasenteita koskevat epäilyt ja puuttumaan niihin nopeasti;

26. muistuttaa EKP:tä siitä, että sen vuosikertomukseen olisi sisällytettävä erityinen luku, jossa selitetään, miten se on tulkinnut toissijaisia tavoitteitaan ja toteuttanut niiden johdosta toimia ja miten tämä on mahdollisesti vaikuttanut sen ensisijaiseen tehtävään;

27. panee merkille, että Pariisin sopimuksen mukaiset EU:n sitoumukset sitovat EKP:tä EU:n toimielimenä sen toimiessa tehtävänsä puitteissa; kannustaa EKP:tä arvioimaan edelleen, missä määrin ilmastonmuutos voi vaikuttaa sen kykyyn säilyttää hintavakaus;

28. suhtautuu myönteisesti EKP:n ilmoitukseen eurojärjestelmän riskinarviointivälineiden ja -valmiuksien parantamisesta edelleen, jotta ilmastoon ja ympäristöön liittyvät riskit voidaan ottaa paremmin huomioon erityisesti siksi, että ilmastonmuutos ja äärimmäiset sääilmiöt voivat lisätä hintojen epävakautta etenkin maatalouselintarvikealalla; kehottaa EKP:tä jatkamaan sellaisia ilmastoriskien stressitestejä koskevaa työtään, jotka on kehitetty pankkien ja yritysten häiriönsietokyvyn arvioimiseksi ilmastonmuutokseen liittyvän riskin varalta;

29. panee merkille EKP:n toimintasuunnitelman ja sen yksityiskohtaisen etenemissuunnitelman kohti ilmastonmuutokseen liittyviä toimia, jotta ilmastonmuutokseen liittyvät näkökohdat sisällytetään entistä paremmin osaksi sen politiikkakehystä ja malleja; panee merkille, että ilmastoa koskeva etenemissuunnitelma ei sisällä kohdennettuja pitkäaikaisia vihreitä rahoitusoperaatioita tai vastaavia välineitä;

30. korostaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin merkitystä sosioekonomiselle lähentymiselle; korostaa, että nämä tavoitteet saavutetaan parhaiten, kun sosiaalinen markkinatalous toimii vakaassa makrotaloudellisessa ympäristössä, joka perustuu ennustettavissa oleviin hintatasoihin;

Muita näkökohtia

31. kehottaa kiinnittämään huomiota TARGET2-saldojen jatkuviin eroihin EKPJ:n sisällä; pelkää, että tästä voi aiheutua ristiriitoja tulevaisuudessa; toteaa, että näiden erojen tulkinta on kiistanalainen;

32. panee tyytyväisenä merkille, miten EKP kiinnittää huomiota kyberhyökkäysten riskiin; kannustaa EKP:tä tiedostamaan tämän riskin vastaisuudessakin erityisesti nykyisen geopoliittisen tilanteen valossa; kehottaa EKP:tä olemaan lieventämättä seurantaa, jota se kohdistaa uudentyyppisten digitaalisten varojen, kuten kryptovarojen eli kryptovaluuttojen kehitykseen ja niihin liittyviin riskeihin kyberturvallisuuden, rahanpesun, veropetosten, terrorismin rahoituksen ja muun kryptovarojen anonymiteettiin liittyvän rikollisen toiminnan osalta; kehottaa tässä yhteydessä EKP:tä pitämään kiinni sen digitaalisen infrastruktuurin häiriönsietokykyä koskevasta sitoumuksestaan;

33. ottaa huomioon EKP:n edistymisen digitaalista euroa koskevassa hankkeessa ja pitää myönteisenä asiasta parlamentin kanssa käytävää vuoropuhelua; muistuttaa, että digitaalisessa eurossa on otettava huomioon kilpailu pankkialalla ja digitaalisessa maksuympäristössä, jotta EU olisi eturintamassa maksualan digitaalisessa siirtymässä; painottaa, että digitaalinen euro ei saa korvata käteistä rahaa maksuvälineenä ja siinä on kunnioitettava kansalaisten ja yritysten yksityisyyttä eikä se saa vaarantaa rahoitusvakautta; katsoo, että digitaalisesta eurosta tulee menestys vain, jos se tarjoaa konkreettista lisäarvoa, josta kerrotaan selkeästi EU:n kansalaisille; muistuttaa, että digitaalisen euron käyttöönotto riippuu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksestä lainsäätäjinä;

34. yhtyy EKP:n huoleen pankkisektorin ulkopuolisen rahoitussektorin noususta ja siitä rahoitusvakaudelle mahdollisesti aiheutuvista riskeistä; korostaa, että tarvitaan muita rahoituksen välittäjiä kuin pankkeja koskevaa asianmukaista sääntelyä, jonka ansiosta ala voi kilpailla tasapuolisin edellytyksin pankkialan kanssa;

35. suhtautuu myönteisesti Basel III -kehykseen, koska se vahvistaa pankkialan häiriönsietokykyä; varoittaa sääntöjen noudattamatta jättämisen riskistä; yhtyy EKP:n huolenaiheisiin tältä osin; korostaa, että pankkivalvonnan olisi oltava riskiperusteista; painottaa, että on tärkeää varmistaa kansainväliset tasapuoliset toimintaedellytykset ja eurooppalaisten pankkien kilpailukyky;

36. panee merkille, että EKP mukauttaa järjestelmiään teknologiseen kehitykseen esimerkiksi sisällyttämällä tietojenkäsittely- ja -analysointimalleihinsa tekoälyä, jotta se auttaisi parantamaan rahatalouden analyysejä ja päätöksentekoa; korostaa, että kaikki edistysaskeleet olisi aina toteutettava turvallisuusparametrien puitteissa, jotta vältetään operatiiviset riskit;

Vastuuvelvollisuus

37. pitää myönteisenä EKP:n ja parlamentin välisten nykyisten vastuuvelvollisuuskäytäntöjen virallistamista kirjallisesti; panee merkille EKP:n avoimuuden ja sen, että se on parlamentin käytettävissä; kehottaa EKP:tä ja parlamenttia hyödyntämään täysimääräisesti vastuuvelvollisuutta ja avoimuutta koskevia järjestelyjä ja mahdollisuuksien mukaan tehostamaan näitä järjestelyjä edelleen rajoittamatta kuitenkaan EKP:n riippumattomuutta;

38. kehottaa EKP:tä perustamaan sisäisen arviointiyksikön politiikkaa koskevien päätöstensä jälkiarviointia varten loukkaamatta kuitenkaan EKP:n riippumattomuutta;

39. suhtautuu myönteisesti kattavaan ja yksityiskohtaiseen palautteeseen, jota EKP antoi parlamentin EKP:n vuosikertomuksesta 2021 antamasta päätöslauselmasta; kehottaa EKP:tä sitoutumaan edelleen tähän vastuuvelvollisuuteen ja avoimuuteen ja julkaisemaan vastaisuudessakin parlamentin EKP:n vuosikertomuksista antamia päätöslauselmia koskevan kirjallisen palautteensa vuosittain;

40. toteaa, että EKP:n johtokunnassa ja neuvostossa on vain kaksi naisjäsentä; kehottaa euroalueen jäsenvaltioita tekemään osuutensa ja sisällyttämään sukupuolten tasa-arvon periaatteen nimitysprosesseihinsa, jotta varmistetaan kaikkien sukupuolten yhtäläiset mahdollisuudet kansallisten keskuspankkien pääjohtajan asemaan;

41. panee merkille, että viimeisimmät saatavilla olevat tilastot sukupuolten epätasapainoisesta edustuksesta EKP:n organisaatiorakenteessa osoittavat, että naisten osuus kaikissa EKP:n johtotehtävissä on kasvanut; kehottaa EKP:tä jatkamaan työtään kaikkien sukupuolten yhtäläisten mahdollisuuksien vahvistamiseksi organisaatiossaan;

42. suhtautuu myönteisesti EKP:n uuteen viestintäpolitiikkaan, johon sisältyy keinoja, joilla voidaan entistä saavutettavammin selittää ja esitellä EKP:n politiikkaa koskevia päätöksiä suurelle yleisölle ja sidosryhmille, ja kehottaa EKP:tä tehostamaan edelleen viestintäänsä keskuspankin poliittisista tavoitteista ja kriisitoimista;

43. panee merkille valvontaelimen uuden puheenjohtajan äskettäisen nimittämisen ja muistuttaa EKP:tä siitä, että sen olisi otettava paremmin huomioon Euroopan parlamentin oikeudet tulevissa nimitysmenettelyissä ja kunnioitettava niitä, erityisesti yhteisen valvontamekanismin tapauksessa;

44. korostaa EKP:n eettisen kehyksen ja käytännesääntöjen merkitystä, sillä ne takaavat EKP:n lahjomattomuuden ja toimivat perustana kansalaisten luottamukselle ja viime kädessä EKP:n uskottavuudelle; panee merkille, että tämä kehys ohjaa EKP:n henkilöstöä ja korkean tason virkamiehiä edunvalvojien kanssa toimimisessa; kehottaa EKP:tä tarkastelemaan kehystä säännöllisesti uudelleen tältä osin;

45. kehottaa EKP:tä käymään vuoropuhelua kansallisten parlamenttien kanssa kunnioittaen samalla tiukasti poliittista riippumattomuuttaan; katsoo, että näin vahvistettaisiin EKP:n legitimiteettiä ja politiikkatoimia;

46. kehottaa EKP:tä saattamaan väärinkäytösten paljastamista koskevan sisäisen kehyksensä väärinkäytösten paljastajia koskevan EU:n direktiivin mukaiseksi;

° ° °

47. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja Euroopan keskuspankille.